تولید و تجارت

کدخبر : DEN-123068

جمعه، نهم مرداد 1394

آیدین زینال‌زاده

الزامات توسعه گردشگری معدنی

.

معادن سودآور با ذخایر بالا بدلیل ایجاد جهش‌های اقتصادی و مقاومت در برابر بحران‌های مالی، در مناطق توسعه اجتماعی ایجاد می‌کنند. رونق بازار کار و اشتغال حتی باعث بوجود آمدن شهرهای جدید می‌شوند که البته تك محصولی و وابسته به معدن، مواد معدنی و صنایع معدنی هستند.اما در نهایت با اتمام ذخیره اقتصادی و عمر معدن معدن و بیکاری نیروی انسانی با مهاجرت اهالی و در نهایت متروکه شدن شهرها مواجه خواهیم شد. شهرهایی که زمانی قطب اقتصادی بوده‌اند، اکنون به مناطق متروکه و شهر ارواح تبدیل می‌شوند که با دیدن آنها، تصور رونق پیشین بسیار مشکل است.

اما احساسات انسان اغلب بر محاسبات امکان‌سنجی اقتصادی و به قول قدیمی‌ها «چرتکه انداختن» غلبه می‌کند. کارگرهای سابق معادن با نیرویی برگرفته از حس نوستالژی تصمیم به احیاء محل زندگی خود می‌گیرند و این ممکن نیست مگر اینکه بتوانند چرخهای سنگین و زنگ زده زندگی را با دستهای توانمند یك اقتصاد پویا مجددا به حرکت در آورند. آورده آنها اقتصادی نیست. فقط و فقط آثار بجا مانده از فعالیت‌های معدنکاری است که در اختیار دارند. اما همان احساس و کمی فکر و صد البته همراهی حکومت‌ها، دولت‌ها و مقامات محلی با محوریت قرار دادن یك معدن متروکه و و تلفیق با هنر، خلاقیت، فرهنگ، تاریخ و طبیعت و در نتیجه آن ارتقاء جامعه، فرآیندهایی را ایجاد می‌کنند که از لحاظ تئوری بسیار پیچیده و در عین حال عملی هستند.

در واقع پیوند احساسات و عواطف انسانی با یك معدن که در اذهان عمومی به خشن بودن معروف است، باب اقتصادی را باز می‌کند که بسیار پررونق‌تر، کم‌هزینه تر، سودده تر، پر بازده تر، ایمن تر و سبز تر است. در واقع تبدیل معدن متروکه به سایت یا منطقه گردشگری علاوه بر تقویت شاخصه های اقتصادی، بهبود دهنده شاخصه های جغرافیایی آن منطقه نیز هست که باعث پایدار بودن آن می شود.

زیرا خاصیت احیاکنندگی و سازندگی داشته، مناطق زشت را زیبا و مناطق فقیر را غنی می‌کند. این عمل با ایجاد بازار انتخابی باعث رشد تنوع محصولات و در نتیجه درگیر کردن و دخالت دادن جامعه می شود و تمام این پارامترها تضمین کننده رضایت گردشگر و در نهایت ایجاد رونق مجدد اقتصادی معدن (البته به شکلی دیگر) و شهر معدنی مجاور خواهد شد. حفظ و احیای محیط زیست، سوددهی و اقتصادی شدن مجدد معادن متروکه، کارآفرینی و ایجاد اشتغال، تمرکز زدایی و احیای جواع محلی تنها بخشی از فواید ایجاد سایت‌های گردشگری معدنی خصوصا برای معادن متروکه است.

سایت‌های معدنی، جزو سایت‌های غیر معمول صنعتی محسوب می‌شوند. چراکه نه تنها دربرگیرنده مسائل اقتصادی هستند، بلکه چشم‌اندازها و بحث‌های انسان‌شناسی را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد. لازمه توسعه اهداف جدید اقتصادی در یك منطقه، خصوصا مناطقی که پایه اقتصاد آنها صرفاً معدن است، نیازمند یك بازبینی و تفسیر مجددی از فعالیت‌های معدنی با رویکرد فرهنگی دارد. برخی از شهرهای معدنی، چه جدید و چه قدیمی، از فعالیت معدنی جدا شده، به جاذبه‌های گردشگری جدید تبدیل شده‌اند. اگرچه روند گسترش گردشگری در این مناطق ساده نبوده و نیازمند ترکیب مقررات اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی است. هدف از این مقاله، آشکارسازی تاثیر هویت‌ها و شاخصه‌های اجتماعی و نقش جامعه نمادین در توسعه گردشگری میراث معدنکاری، تاثیر حمایت‌های سیاسی دولت‌های مرکزی و مقامات محلی در موفقیت توسعه گردشگری معدنی و چگونگی رهایی از افول اقتصاد ناشی از متروکه و تعطیل شدن معادن و تبدیل شدن به یك جامعه زنده، با فرهنگ غنی، تاریخ، گردشگری و محیط طبیعی با عناصر جذاب متعدد است.

کارشناس دفتر امور اکتشاف وزارت صنعت

تمام حقوق معنوی و مادی این سایت در اختیار سایت اقتصاد نیوز می باشد.